

VERSLAG VAN DE SYNODALE RAAD

1. Synodevergaderingen – Opvolging en planning

1.1. Synodevergadering 2022.110506

1.1.1. Synodevergadering 2022.110506 – Uit te voeren besluiten – Klimaat

De Synode besloot dat op regionaal niveau elk district een *'eco-persoon'* moet benoemen, iemand die ervoor zorgt dat er regelmatig aandacht wordt geschonken aan klimaatvraagstukken en die probeert een bezinning over een ecologische ethiek op gang te brengen. Daarnaast en op nationaal niveau werd beslist om per taalrol één of desgewenst twee *'pasteur(e)s pour la planète'/ecopredikant(en) of theolo(o)g(en)* te benoemen, die zo'n 30% van de werktijd zou(den) besteden aan ecologische vraagstukken.

Ondanks de inzet van velen en m.n. van de Werkgroep Kerk in de Samenleving komt dit maar niet op gestructureerde wijze van de grond. Het is duidelijk dat indien we er als kerk niet in slagen om een Synodebesluit uit te voeren (stemverhouding: voor: 55; tegen: 0; onthoudingen: 11), dit op z'n minst een debat ter Synode verdient.

1.1.2. Synodevergadering 2022.110506 – Uit te voeren besluiten – Nationaal Adviesorgaan

De Synode besloot unaniem om ter opvolging van de voormalige Werkgroep Eigentijds Kerkzijn een nationaal adviesorgaan op te richten dat extern advies verstrekt aan districtsbesturen bij het begeleiden van kerkgemeenten in veranderings- of heroplevingsprocessen. De Synodale Raad zette medio maart 2023 voor de districtsbesturen op een rij over welke competenties deze personen bij voorkeur zouden moeten beschikken.

Om meerdere redenen werd dit besluit tot op heden niet geconcretiseerd. Wel hebben aan Nederlandstalige zijde twee personen laten weten geïnteresseerd te zijn. Het blijkt de districten niet zo eenvoudig om geschikte kandidaten te vinden. Ook besloot de Synodale Raad na de Synodezitting van november 2023 om hierin zelf geen initiatief te nemen maar het verloop van de Synodezitting van 25 mei 2024 af te wachten, maar dit werd niet op de agenda geplaatst.

1.1.3. Synodevergadering 2022.110506 – Uit te voeren besluiten –

Einde Administratieve Overeenkomsten – Aanvra(a)g(en) om VPKB-partnerkerk te worden

Nadat de Synode van november 2022 besloot om het statuut 'Administratieve Overeenkomst' af te schaffen, volgde in meerdere van de betreffende kerkgemeenten een bezinningsproces. Het resultaat ervan was dat sommige kerkgemeenten verkozen volledig onafhankelijk van de VPKB (en ARPEE) verder te gaan, een andere sloot zich aan bij een bestaande VPKB-gemeente. Een drietal kerken maakte een andere keus.

De *Wesley Methodist Church of Ghana in Belgium* (WMCGB), bestaande uit een viertal lokale kerken (Antwerpen, Gent, Leuven, Brussel), diende eind vorig jaar het verzoek in om een formele partnerkerk te worden van de VPKB. Na enkele voorafgaande gesprekken, volgde in maart 2024 een ontmoeting tussen de verantwoordelijken van de WMCGB en de voltallige Synodale Raad. Het diepgaande gesprek verliep positief. Daarop werden zowel de districtsvoorzitters als de partnerkerken van de VPKB ingelicht over het voornemen van de Synodale Raad om de Synodevergadering te verzoeken om de WMCGB te aanvaarden als partnerkerk.

Als bijlage het model van ontwerp van formele overeenkomst (BIJLAGE 01).

VOORSTEL VAN BESLUIT

De Synodevergadering 2024 besluit om de Wesley Methodist Church of Ghana in Belgium te aanvaarden als partnerkerk van de VPKB.

Eind april en eveneens na voorafgaande gesprekken, uitte ook de *Antwerp International Protestant Church* (AIPC) de wens om een partnerkerk van de VPKB te worden. Medio juni had een grondig en aangenaam onderhoud plaats tussen de verantwoordelijken van de AIPC en de Synodale Raad, waarop de Synodale Raad besloot om de Synodevergadering te verzoeken om de AIPC, al bestaand sinds 1962, te aanvaarden als partnerkerk. Van dit voornemen werden de bestaande partnerkerken tijdens een vergadering van het Beleidscomité ingelicht.

Aangezien de AIPC de hoop heeft om zich in de toekomst te verbinden met enkele andere internationale Engelstalige kerken, wordt in de overeenkomst met de VPKB expliciet opgenomen dat in geval van uitbreiding de overeenkomst te herzien is.

Als bijlage het model van ontwerp van formele overeenkomst (BIJLAGE 01).

VOORSTEL VAN BESLUIT

De Synodevergadering 2024 besluit om de Antwerp International Protestant Church (AIPC) te aanvaarden als partnerkerk van de VPKB.

Tenslotte bevindt de *Antwerp Christian Fellowship* (ACF) zich nog steeds in het bezinningsproces en heeft met goede argumenten tot eind van dit jaar om uitstel gevraagd en dat van de Synodale Raad ook gekregen. Het is niet ondenkbaar dat ook deze kerkgemeenschap een verzoek tot VPKB-partnerkerk zal indienen, maar dat zal dan voor later zijn.

1.2. Synodevergadering(en) 2023.1118 & 2024.0224

1.2.1. Synodevergadering(en) 2023.1118 & 2024.0224 – Uit te voeren en uitgestelde besluiten – FPTR

Na de moeizaam verlopen Synodezitting van november vorig jaar, kijkt de Synodale Raad dankbaar terug op de goede sfeer en het constructieve verloop van deze van eind februari.

In opvolging van het Synodebesluit (november) om samen met de FPTR om bij wijze van proef en een systeem uit te werken dat mogelijk leidt tot een alternatieve instroom van masterstudenten theologie in het predikambt, was er regelmatig overleg met de FPTR, waarbij uiteindelijk een nieuw type van Studentopdrachthouderschap (SOH) werd uitgewerkt.

De nieuwe vorm SOH-2 vervangt het huidige SOH-1 niet, maar is een andere en parallelle versie. Bij SOH-2 worden de taken van de Studentopdrachthouder zo flexibel mogelijk gehouden om deze nauw aan te laten sluiten bij de competenties van de student(e). De bedoeling is dat de student(e) gedurende de studie metterdaad kennisneemt van wat de kerk is en al werkend voor de kerk mogelijk de roeping zou gaan voelen voor het predikantschap. Na het behalen van het masterdiploma en mits het SOH-2 naar tevredenheid is verlopen, volgt het proponenterschap.

1.2.2. Synodevergadering(en) 2023.1118 & 2024.0224 – Uit te voeren en uitgestelde besluiten – Elke predikant(e) ontvangt een gelijkwaardig loon, werkt in teamverband (mini-regio's), krijgt zoveel als mogelijk een vergelijkbare woonsituatie en bouwt hogere pensioenrechten op.

Toelichting:

Onder de koptitel 'Poules van samenwerkende kerkgemeenten die predikanten delen' werd in de Synodedocumenten van november 2023 een pleidooi gehouden voor het toewerken naar een situatie waarin elke kerkgemeente zich met enkele andere kerkgemeenten samen gezet en opgenomen weet in een mini-regio die beschikt over een team van samenwerkende predikanten.

Een extract uit de argumentatie:

"We moeten onze huidige vorm van functioneren niet sacraliseren, maar veranderen, pragmatischer denken, rationaliseren en werken met predikantenteams. Dat alles is overigens niets nieuws en was goed gebruik in de toenmalige ERB, een van de belangrijkste kerkgenootschappen waaruit onze VPKB is ontstaan.

Het begint met de werkelijkheid onder ogen te zien. Veel keus hebben we niet. Ofwel is er solidariteit en concrete samenwerking tussen onze kerkgemeenten ofwel gaan we allemaal ten onder aan kortzichtig congregationalisme.

- Het aantal vacatures stijgt dit en de komende jaren exponentieel tot een hallucinante hoogte.
- Kandidaat-predikanten worden steeds zeldzamer.
- Het zal iedereen duidelijk zijn dat een VPKB met 40 à 50% vacatures onhoudbaar is. Binnen een à twee jaar is het zover.
- Het is een illusie te denken dat al onze vacante kerkgemeenten nog elk een eigen predikant zullen kunnen beroepen, wat in de huidige situatie om meerdere redenen ook niet verantwoord is.
- Ook in de toekomst zal er mogelijk de dreiging zijn dat vacante gemeenten om budgettaire redenen hun staatserkenning zullen verliezen.

Dit alles noopt tot een beleid waarin, aangestuurd door de districtsbesturen, poules van samenwerkende kerkgemeenten worden gevormd, die de lokale kerken en het district met elkaar verbinden en waarin predikanten worden gedeeld. Elke kerkgemeente wordt zo heel concreet met enkele andere kerkgemeenten samen gezet om een mini-regio te vormen waarin een groot accent wordt gelegd op 'mutualisering' ('vergemeenschappelijking'). Kortom, we hebben nood aan predikanten met elkaar aanvullende kwaliteiten die in teamverband werken."

Het ging vergezeld van een voorstel van besluit dat luidde: “De Synodevergadering 2023 vraagt met aandrang dat alle districtsvergaderingen om o.l.v. hun desbetreffende districtsbestuur poules van samenwerkende kerkgemeenten te vormen waarin predikanten worden gedeeld”.

Dat voorstel van besluit werd ter Synodezitting geamendeerd, maar behaalde geen 2/3 meerderheid en wordt dus opnieuw – uiteraard in geamendeerde vorm - ter stemming voorgelegd.

VOORSTEL VAN BESLUIT

De Synodevergadering 2024 vraagt met aandrang alle districtsvergaderingen om o.l.v. hun desbetreffende districtsbestuur en in overleg met de betrokken gemeentevergaderingen, poules van samenwerkende kerkgemeenten te vormen, waarin predikanten hun respectieve diensten delen.

1.2.3. Synodevergadering(en) 2023.1118 & 2024.0224 – Uit te voeren en uitgestelde besluiten – Elke predikant(e) draagt een gelijkwaardig deel van de gezamenlijke werklast

Toelichting:

De onder dit artikel staande tekst en besluitvoorstel verschenen eerder in de Synodedocumenten van november 2023, konden toen en in februari 2024 niet besproken worden. De bespreking werd uitgesteld tot november 2024.

“Uitgaande van predikanten die in plaatselijke kerkgemeenten en andere kerkplekken met elkaar in een team en met teamgeest samenwerken, moet er nog worden gekeken naar het supra-lokale niveau. Ook daar ligt werk te wachten voor het predikantencorps.

Die totale werklast gelijkmatig over alle hoofden verdelen is de eerlijkheid zelve.

Daarbij winnen ook de kerkgemeenten. Tijd die predikanten aan bovenplaatselijke arbeid besteden is voor de lokale kerkgemeenten absoluut geen verloren tijd. Integendeel zelfs, al zal het ideaal dat kerkgemeenten via de bijkomende taak van hun (te delen) predikant(e) direct bij het supra-lokale niveau betrokken worden, niet overal worden gehaald. Velen nemen de kerkordelijke verplichting voor VPKB-predikanten om 10% bovenlokale arbeid te presteren ernstig. Dat gebeurt niet door allen. Dat moet veranderen, er is behoefte aan een collegiaal en solidair predikantencorps.

Het is de bedoeling dat elke predikant(e) in overleg tussen de districtsvoorzitter en de Verantwoordelijke Ambten een passende hoeveelheid supra-lokale arbeid aangeboden krijgt en dat in keuze-vorm (bijvoorbeeld: er is keus tussen 3 pakketjes, wel moet 1 van de 3 gekozen worden, uiteraard heeft de predikant(e) inspraak en is er alle openheid om naar de desiderata te kijken).

Momenteel is de hoeveelheid werktijd die een predikant ten dienste van de VPKB en/of ARPEE supra-lokaal behoort te presteren vastgelegd op 10%. Dat moet zowel worden opgeschroefd als anders omschreven. Dat brengt de Synodale Raad tot het hiernavolgende voorstel van besluit.

VOORSTEL VAN BESLUIT

De Synodevergadering 2024 besluit de gemiddelde hoeveelheid werktijd door een VPKB-predikant te besteden aan bovenplaatselijke arbeid ten dienste van de VPKB/ARPEE te bepalen op twee dagdelen per week.

Al is het kwantificeren van die werklast niet eenvoudig, rekening houdend met het fundamentele principe dat in de VPKB-Werkgroepen en VPKB-Commissies de pariteit predikanten ó niet predikanten wordt aangehouden, moet er met het oog op een eerlijke lastenverdeling onder onze predikanten een helder overzicht worden gemaakt van de supra-lokale taken in VPKB-verband die we noodzakelijk achten en deze onderscheiden in betaalde en vrijwillige functies.

Zo moet er gezorgd worden voor:

- een lijst van alle VPKB-Werkgroepen en VPKB-Commissies met definitie van de ondergrens (minimumaantal leden);
- een lijst van Coördinatoren (moeten het er altijd twee zijn, kan ook alternerend?);
- een lijst van andere deeltijdse onbezoldigde VPKB-functies (Pastores Pastorum, Supervisor, lidmaatschap OCJB, enz.);
- een lijst van alle ARPEE-Commissies met vermelding minimumaantal VPKB-ers;
- een lijst van (vrijwillige) ARPEE-aalmoezenierschappen in Ziekenhuizen en Gesloten Instellingen;
- een lijst van (betaalde) ARPEE-aalmoezenierschappen in Ziekenhuizen en Gesloten Instellingen om deze vervolgens in te schalen op en te voorzien van een indicatie van de werklast.”

1.2.4. Synodevergadering(en) 2023.1118 & 2024.0224 – Uit te voeren en uitgestelde besluiten – Artikel 25 van de Kerkorde

Toelichting:

De onder dit artikel staande tekst en besluitvoorstel verschenen eerder in de Synodedocumenten van november 2023. Aangezien toen een amendement (F.D.1.5) verworpen werd en een tweede amendement (F.D.3.12) een motie bleek en de Synodevergadering besloot om de stemming over het voorstel uit te stellen tot november 2024, brengt de SR het oorspronkelijke (niet-geamendeerde) voorstel van besluit ter stemming.

Uiteraard staat het de districten vrij om de eerder ingediende moties opnieuw ter stemming voor te leggen.

“De Synodale Raad meent dat het tijd wordt dat de Synodevergadering aan het stadspredikantschap stemrecht toekent en wel als een aparte categorie. City-chaplaincy is in opmars, de FPTR en de Brusselse kerken zijn bij projecten betrokken. Daarenboven zijn er momenteel in het Noorden van het land twee stadspredikanten aan het werk (Antwerpen en Gent) en in de Borinage is een diacre à charge spéciale/diacre de rue actief.

De Synodale Raad stelt voor om tot nader order het stadspredikantschap op te nemen in de lijst van bijzondere opdrachten met stemrecht door deze één gezamenlijke stem te verlenen, op toerbeurt te verdelen.

Ten overvloede wijst de Synodale Raad erop dat Artikel 25 helder beschrijft dat de afgevaardigden van de bijzondere opdrachten geen stemrecht hebben waar het gaat over de begroting en rekeningen van de Kerk (document B.2) en dat de jaren dat de afgevaardigden van de bijzondere opdrachten geen stemrecht hebben, zij raadgevende stem hebben”.

VOORSTEL VAN BESLUIT VOORSTEL VAN BESLUIT

De Synodevergadering 2024 besluit om het stadspredikantschap op te nemen in de lijst van bijzondere opdrachten met stemrecht en alle stadspredikantschappen samen één gezamenlijke stem te verlenen, op toerbeurt te verdelen.

1.2.5. Synodevergadering(en) 2023.1118 & 2024.0224 – Uit te voeren en uitgestelde besluiten – Externe relaties

Toelichting:

In de Synodedocumenten van november 2023 schreef de Synodale Raad:

“Zoals steeds bevatten de Synodedocumenten een lijst met onze buitenlandse vertegenwoordigingen.

Elk jaar ontvangt de VPKB van overkoepelende organisaties zoals de Wereldraad van Kerken, de Conferentie van Europese Kerken, de Conferentie van Protestantse kerken in Europa (incl. de regionale afdelingen CEPPLÉ en Nord-West-Gruppe) zowel verzoeken tot het betalen van lidgeld alsook uitnodigingen voor internationale bijeenkomsten.

De uitnodigingen en de verzoeken tot het betalen van lidgeld beperken zich echter niet tot overkoepelende organisaties. Dat de VPKB ontstond uit een samengaan van enkele confessionele stromingen van diverse oorsprong, laat zich na 45 jaar nog steeds voelen. Ook van meerdere confessionele organisaties ontvangt de VPKB verzoeken tot het betalen van lidgeld en uitnodigingen voor internationale bijeenkomsten. Zo bijvoorbeeld van de WereldRaad van Reformatorische Kerken (WCRC), van de WereldRaad van Methodistische Kerken (WMC) en van The United Methodist Church (UMC). Dat zijn waardevolle en respectabele organisaties maar er is geld, tijd noch menskracht om actief aan deze bijeenkomsten deel te nemen. In de praktijk betalen we het lidgeld en dat was het dan. Dat is nauwelijks ernstig te noemen.

Wij zijn een verenigde kerk en dat heeft gevolgen. Gezien de brede historische reformatorische basis van de VPKB valt te overwegen om eventueel de banden met de WCRC te continueren, maar de Synodale Raad legt in de vorm van een voorstel van besluit aan de Synodevergadering de keus voor om rigoureuus te kiezen voor steun aan en participatie in overkoepelende organisaties.”

Het erbij horende voorstel van besluit luidde als volgt:

“De Synodevergadering 2023 besluit om voor 31 december 2023 de WCRC, de WMC en de UMC gemotiveerd te informeren dat de VPKB per 31 december 2024 haar lidmaatschap zal opzeggen”.

Dit voorstel van besluit werd onthaald op twee moties (F.D.2.8 en F.D.4.11), die elk wel een absolute meerderheid maar geen van beide een 2/3 meerderheid behaalden.

De exacte stemverhoudingen waren:

- F.D.2.8 V-T-O: 33-18-05 (56 stemmen)

- F.D.4.11 V-T-O: 26-23-08 (57 stemmen)

Zoals onze reglementen bepalen dienen deze moties de daaropvolgende Synodezitting als voorstellen van besluit te worden opgenomen. Daarbij werden uiteraard de jaartallen geactualiseerd.

MOTIE F.D.2.8 - NOVEMBER 2023

De districtsvergadering was verbijsterd over het voorgestelde besluit om zich terug te trekken uit de wereldgemeenschap van gereformeerde kerken en de twee methodistische organen. Wat doen we met onze wortels? Het is onaanvaardbaar voor ons om 3 entiteiten te verlaten die onze oorsprong identificeren en bijna uitsluitend elementen van relatie en functioneren te behouden.

VOORSTEL VAN BESLUIT

De Synodevergadering 2024 weigert deze 3 organen te verlaten en draagt de SR op ervoor te zorgen dat onze kerk vertegenwoordigd is op de vergaderingen van deze organen of er contact mee blijft houden.

AMENDEMENT OPNIEUW INGEDIEND ALS MOTIE F.D.4.11, NOVEMBER 2023

De Synodevergadering 2024 benadrukt het belang voor de VPKB om aanwezig te zijn in de Wereldgemeenschap van Gereformeerde Kerken en de World Methodist Council omwille van de volgende redenen.

- Nauwe banden onderhouden met Kerken ontstaan uit dezelfde tradities als de onze.
- Hierdoor zichtbaarheid en internationale erkenning geven aan de VPKB.
- In het kader van deze organisaties bijdragen tot de besprekingen omtrent actuele theologische en maatschappelijke vraagstukken en zo samen het hoofd te kunnen bieden aan de uitdagingen die zich aan onze Kerken voor vandaag en morgen stellen.
- Getuigen van onze solidariteit ten opzichte van partnerkerken in deze organisaties.

Bovendien is de synodevergadering 2024 zich bewust van het gebrek aan mensen om de verschillende delegaties die door de VPKB worden gestuurd, te bemannen.

Om deze redenen beslist zij het hiernavolgende.

VOORSTEL VAN BESLUIT

De Synodevergadering 2024 besluit:

- 1) Het lidmaatschap aan de Wereldgemeenschap van Gereformeerde Kerken en de World Methodist Council te handhaven.
- 2) Ons lidmaatschap aan de United Methodist Church op te zeggen per 31 december 2025.
- 3) Aan de Synodale Raad te vragen om een document op te stellen waarin het geheel van lidmaatschappen en afvaardigingen van de VPKB verzameld wordt, met een korte toelichting voor elk.
- 4) Aan de plaatselijke gemeentes te vragen om op basis van dit document in hun midden bekwame hulpbronnen te vinden en om de namen van deze personen aan de Synodale Raad door te geven.
- 5) Aan de Synodale Raad te vragen dat de theologische diversiteit van de VPKB in de mate van het mogelijke zou vertegenwoordigd worden bij het samenstellen van een afvaardiging die uit meerdere leden bestaat.
- 6) Aan de personen die naar een of andere conferentie of vertegenwoordiging gestuurd worden om zich ertoe te verbinden, naast het verslag dat zij aan de Synodale Raad dienen uit te brengen, ook hun ervaring te delen in het kader van hun plaatselijke gemeente en van hun districtsvergadering.

1.2.6. Synodevergadering(en) 2023.1118 & 2024.0224 – Uit te voeren en uitgestelde besluiten**– Statuut predikant & deontologische code**

De Synodale Raad stelde de Synodevergadering van november 2023 voor dat hij aan de Synodevergadering van november 2024 een nieuw statuut van predikant(e) en een nieuwe deontologische code zou presenteren en ter stemming brengen. Het voorstel werd pas ter Synode van eind februari 2024 aanvaard en dat dan ook nog in een geamendeerde vorm. Als gevolg, wordt de procedure om tot een eindresultaat te komen verzaamd en dus vertraagd. Al konden op het moment van schrijven (eind juni) de eerste stappen worden gezet, het zal de Synodale Raad niet lukken om alles tijdig af te werken.

1.3. Synodevergadering 2024.0525

1.3.1. Synodevergadering 2024.0525 – Opvolging

De thematische Synodevergadering van 25 mei werd georganiseerd door de districten, middels een ad hoc werkgroep waarin alle districten vertegenwoordigd waren.

In de ochtend deelde elk district een of enkele bemoedigende voorbeelden en/of de vrucht van de laatste besprekingen op districtsniveau over het centrale thema: het revitaliseren van onze kerkgemeenten. 's Middags werd in workshops nagedacht over specifieke aspecten en uitdagingen, die daarna tijdens de afsluitende plénaire zitting verder uitgediept zouden worden.

Aan het eind van de vergadering ontving de Synodale Raad de opdracht om de uitkomsten beleidsmatig te vertalen en kreeg daarbij een viertal algemeen geformuleerde punten mee, nl. Vorming, Administratieve hulp voor lokale kerkgemeenten, lijst met competenties (een lijst aanleggen van allerlei personen en hun vaardigheden) en een meer open en dynamische liturgie.

Hierna volgt een poging in de hoop op een voortgezet debat in onze kerkgemeenten, districtsvergaderingen en ter Synode.

1.3.1.1 Synodevergadering 2024.0525 – Opvolging – Vorming

Vorming, het meest genoemde woord op 25 mei jl.

Het protestantisme, met zijn karakteristieke nadruk op de eigen verantwoordelijkheid en het algemeen priesterschap der gelovigen, werd in ons land en in onze buurlanden lange tijd gekenmerkt door een gemiddeld hoge mate aan kennis en mondigheid van de kerkleden. Die tijd is voorbij. Er is grote nood aan vorming en wel op alle niveaus en dat is een enorm pakket. Het omvat de vorming van de leden van beide bestuursorganen van onze lokale kerken, de vorming van gemeenteleden, de opleiding van lekenpredikers en er is nog meer te noemen.

Permanente vorming, bijscholing, levenslang leren mogen we niet gemakshalve afschuiven op de beide Verantwoordelijken Vorming. Zij kunnen slechts een deel op hun schouders nemen en zouden misschien vooral een meer coördinerende taakstelling en een ondersteunende rol dienen te krijgen, zeker m.b.t. het plaatselijke niveau. Bijvoorbeeld om de gemeentepredikant - van oudsher nogal eens 'herder en leraar (!)' genoemd - bij te staan met advies, met het aanreiken van materiaal, korte video's, e-learning, door beschikbaar te zijn voor online-ondersteuning, voor de uitbouw van een beleid als het gaat over de presentie van de kerkgemeenschap op de sociale media. De coördinerende rol omsluit uiteraard ook het betrekken van de FUTP en de FPTR bij het beantwoorden aan de behoeften van onze VPKB aan vorming op alle niveaus.

1.3.1.2 Synodevergadering 2024.0525 – Opvolging – Administratieve hulp voor lokale kerkgemeenten

Als gevolg van diverse staatshervormingen werden de laatste decennia meer en meer bevoegdheden m.b.t. de erediensten toegekend aan de Gewestregeringen en zijn de wetgevingen steeds zwaarder, ingewikkelder, meer divers en veeleisender geworden. Er is behoefte aan meer en andersoortige administratieve ondersteuning vanuit het synodebureau in de Brogniezstraat. De Synodale Raad is zich hiervan al geruime tijd bewust en op diverse terreinen druk bezig met een (gedeeltelijke) transitie waarbij het Huis van het Protestantisme het karakter krijgt van een dienstencentrum voor de lokale kerken. Zo wordt er al geruime tijd gewerkt aan het uiterst gedetailleerd in kaart brengen van alle gebouwen en aan een meer performant informatica-systeem.

Tegelijkertijd dienen we drie dingen goed te beseffen.

Allereerst zal er voor elke kerkgemeente altijd een minimumgrens zijn. Er moeten ter plekke vrijwilligers zijn die zich willen engageren. Niet alles kan door 'de Brogniez' geregeld worden.

Verder zal een toekomstig functioneren van het Huis van het Protestantisme als een dienstencentrum waarin administratieve taken worden gecentraliseerd, geen eenrichtingsverkeer van vraag en antwoord zijn. Het veronderstelt een coherent beleid nationaal - regionaal - lokaal, waarin aan de basis wordt opgevolgd wat we samen met elkaar in hogere echelons hebben afgesproken.

Tenslotte lijkt het voor de hand liggend dat er ook binnen districten wordt gekeken naar onderlinge praktische ondersteuning, om het even of dat nu in het kader van een poule (van twee of meer kerken), in het kader van twee samenwerkende kerken een relatie van 'peettante en peetdochter'¹ of in een andere vorm van samenwerkingsverband gebeurt.

---

¹ In het Frans : une 'marraine et une filleule'.

1.3.1.3 Synodevergadering 2024.0525 – Opvolging – Lijst competenties

Naast het momenteel grote aantal predikantsvacatures telt onze VPKB ook altijd wel meerdere kort- of langlopende vacatures in ARPEE-commissies en in onze eigen Coördinaties (VPKB-Werkgroepen, -Commissies, -Coördinatoren en andere bovenplaatselijke functies). Er zit weinig tot geen systeem in de zoektocht naar kandidaten, hoewel we de zaken op papier aardig voor elkaar lijken te hebben en er zelfs een Werkgroep Voordracht Kandidaten bestaat. Dat moet veel efficiënter. Pas als we een visie hebben op het potentieel, kunnen we stappen zetten in de geconstateerde nood aan vorming op allerlei niveaus.

De Synodale Raad stelt voor dat alle districtsvoorzitters, bijgestaan door hun districtsbestuur, in het kader van hun taak als lid van de Werkgroep Voordracht Kandidaten een lijst bijhouden van zowel leken als predikanten, met hun interesses en competenties.

Voorts verzoekt de Synodale Raad de Commissie van Toelating om hun interne advies aan de Synodale Raad over de geschiktheid van kandiderende personen voor een betaalde functie in onze kerk (proponent, predikant, diaken met bijzondere opdracht, andere bovenplaatselijke functie), vergezeld te laten gaan van een inschatting van de werkvelden waarvoor de betreffende persoon interesse en aanleg lijkt te hebben.

Tenslotte vraagt de Synodale Raad de beide Verantwoordelijken Ambten om meer systeem te brengen in wat zij nu al als vanzelf doen: het inventariseren van speciale competenties binnen het predikantencorps op basis van de gesprekken in de Commissie van Toelating, de functioneringsgesprekken en hun individuele contacten met leden van het predikantencorps.

1.3.1.4 Synodevergadering 2024.0525 – Opvolging – Een meer open en dynamische liturgie

In onze tijd vinden wij vaak de woorden en de vormen niet meer om met het Evangelie dat voor ons van onvergelijkelijke waarde is, aansprekend te zijn. Dat geldt zeker ook voor de liturgie.

Ter Synode werd gesproken over een 'open liturgie', waarmee bedoeld werd op de toegankelijkheid, voor diverse doelgroepen.

Zoals bekend is er in ons diverse verenigde kerkverband veel ruimte voor allerlei theologische accenten en liturgische vormen en schrijven wij als Kerk geen specifieke liturgie voor. Dat gaan we ook nu niet doen. Geen enkele kerkgemeente is hetzelfde. Al kan er natuurlijk materiaal gedeeld worden, al kunnen er vormingen worden opgezet, het is en blijft vooral een lokale opdracht om - met het oog op de daar aanwezige doelgroepen - de viering van de zondagse eredienst en andere vieringen vorm te geven.

Wel zijn er interessante ontwikkelingen te melden. Zo is er aan Franstalige kant 'Point Liturgie' - <https://pointliturgie.org> -, een platform voor Franstalige protestantse liturgie, waaraan ook de VPKB meewerkt.

2. SYNODALE RAAD

2.1. Synodale Raad – Samenstelling

Functie	Naam	Mandaat
Voorzitter	Ds. Steven H. Fuite	1ste mandaat 01.01.2013 à 31.12.2016 2de mandaat 01.01.2017 à 31.12.2020 3de mandaat 01.01.2021 à 31.12.2025
Vicevoorzitter NL	Ds. Jelle Brouwer	1ste mandaat 01.01.2017 à 31.12.2020 2de mandaat 01.01.2021 à 31.12.2024
Vicevoorzitter FR	Dhr. Jean-Louis Stilmant	1ste mandaat 01.01.2023 à 31.12.2026
Penningmeester	Dhr. Koen Kinsbergen	1ste mandaat 01.01.2023 à 31.12.2026
WH	Dhr. Jean-Marie Urbain	1ste mandaat 01.01.2021 à 31.12.2024
OHNL	Mw. Brigitte Alessandrini	beëindigt mandaat voorganger à 31.12.2024
Luik	Dr. Tilman Ruess	1ste mandaat 01.01.2023 à 31.12.2026
FR Brabant	Ds. Isabelle Detavernier	1ste mandaat 01.01.2021 à 31.12.2024
OWVL	Mw. Chris De Pauw	1ste mandaat 01.01.2023 à 31.12.2026
ABL	Ds. Marcel Pool	beëindigt mandaat voorganger à 31.12.2024

2.2. Synodale Raad – Ontmoetingen met districtsbesturen en andere organen

Naast zijn maandelijkse vergaderingen en het regelmatige plenaire overleg met de zes districtsbesturen, had de Synodale Raad ook in het verslagjaar allerlei ontmoetingen en vergaderingen met derden. Een kleine greep: de Raad bezocht elk districtsbestuur afzonderlijk, ontving de Coördinatoren, overlegde met onze Commissies en Werkgroepen, evalueerde de beide Verantwoordelijken Ambten, organiseerde de jaarlijkse ontmoetingsdag voor gepensioneerde predikanten, had een diepgaand gesprek met de verantwoordelijken van SIREAS en bracht een bezoek aan het Centre Protestant de Warfaaz.

2.3. Synodale Raad – Retraite en Functioneringsgesprek

In april 2024 ging de Synodale Raad een drietal dagen in een afgelegen oord op retraite om zich aldaar in een door o.l.v. beide Verantwoordelijken Ambten te bezinnen op zijn eigen functioneren. Dit functioneringsgesprek werd gevolgd door een intern gesprek over de toekomst en de structuur van onze VPKB, mede in het perspectief van de voorgeschreven procedure die in september 2024 aanvangt en in mei 2025 moet leiden tot de verkiezing van een voorzit(s)ter van de Synodale Raad voor de periode 2026-2029.

2.4. Synodale Raad – Benoemingen aan 150%

Meteen na de synodevergadering van november 2023 richtte de Synodale Raad een kleine denktank op die zich boog over allerlei kwesties verbonden aan de 150%-benoemingen. Diverse denkpistes werden intern besproken. De belangrijkste gedachten werden op woensdag 3 april 2024 in een ontmoeting in het Huis van het Protestantisme gedeeld met de districtsbesturen. Daar de Raad op 24 februari 2024 noch op 25 mei 2024 van de synodevergadering nieuwe instructies ontving, werd in de hele verslagperiode de aanpak van 2023, rustend op de uitkomst van de synodezitting van 13 mei 2023, aangehouden.

2.5. Synodale Raad – Beleidscomité

In het Beleidscomité, de naam voor het viermaandelijks overleg tussen een vierkoppige delegatie van de Synodale Raad en de hoofden van de VPKB-partnerkerken, wordt uitgewisseld en gediscussieerd over de politieke situatie en andere ontwikkelingen diverse zaken die van belang zijn voor de erkende erediensten in ons land. Het is bemoedigend dat, naast het noodzakelijke overleg op administratief niveau, er steeds vaker inhoudelijke gesprekken tussen de partnerkerken plaatsvinden, wat af en toe dan ook nog tot concrete projectmatige samenwerking leidt. Zo wordt de band tussen het Leger des Heils en de VPKB alsmat hechter en ondersteunt de VPKB de Unie van Baptisten in België (UBB) in het - ondersteund door de FOD Justitie - opzetten van een 'transitiehuis' te Edingen, een project om het risico op recidive bij gedetineerden te verminderen.

2.6. Synodale Raad – Coördinaties

2.6.1. Synodale Raad – Coördinaties – Ambten

2.6.1.1. Synodale Raad – Coördinaties – Ambten – Nationale inzegening

Nadat op 11 juni 2023 de eerste Nationale Inzegeningdienst plaatsvond te Pâturages (district West Henegouwen), was het in 2024 de beurt aan een ander landsgedeelte.

Op zondagmiddag 2 juni werd tijdens een vreugdevolle viering te Boechout (district Antwerpen-Brabant-Limburg) een tweetal personen ingezegend in het ambt van diaken-pionier en een drietal in het ambt van predikant.

2.6.1.2. Synodale Raad – Coördinaties - Ambten –

Mutaties betreffende het docentencorps van de FPTR/FUTP en personeelsleden actief in de administratie van de VPKB, in het predikantencorps, betreffende kerkelijk werkers, jeugdwerkondersteuner, late roepingen, proponenten en student-opdrachthouders (juli 2023 – juni 2024)

a. Aanstellingen

- Op 01.10.2023 werd ds. Arjan Knop aangesteld als Verantwoordelijke Vorming Nederlandstalig.
- De Synodale Raad is verheugd om sinds 01.02.2024 dhr. Koku Awuma te verwelkomen als Verantwoordelijke Gebouwen.

b. Inzegeningen en/of bevestigingen van predikanten

- Ds. Chris Bultinck aanvaardde het beroep van de VPKB-gemeente te Ieper. Zijn bevestigingsdienst vindt plaats op zondag 1 oktober.
- Ds. Patrick Evrard, predikant te Braine l'Alleud, aanvaardde het beroep van de Protestantse Kerk in Charleroi. Zijn bevestiging vond plaats op zondag 22 oktober 2023.
- Ds. Gert-Jan Kroon, predikant te Menen, aanvaardde het beroep van de VPKB-gemeente Antwerpen-Oost. De intrededienst vond plaats op zondag 3 december 2023.
- Proponent Bram Meertens aanvaardde het beroep van de VPKB-gemeente Liège Rédemption. Op zondagmiddag 2 juni 2024 werd hij tijdens Nationale Inzegeningdienst in het ambt van predikant ingezegend.
- Proponent Florian Gonzalez aanvaardde het beroep van de VPKB-gemeente Bruxelles-Botanique. Op zondagmiddag 2 juni 2024 werd hij tijdens Nationale Inzegeningdienst in het ambt van predikant ingezegend. Zijn bevestiging vond plaats op 16.06.2024.
- Ds. Jean-Luc Ramanantombozoa, predikant te Farciennes, aanvaardde het beroep van de kerkgemeente te Elsenne. Een begeleidingsgroep ondersteunt hem hierin.
- Dhr. Andries Boekhout werd op zondagmiddag 2 juni 2024 tijdens Nationale Inzegeningdienst ingezegend in het ambt van diaken-pionier.
- Dhr. Ernst Van Velzen werd op zondagmiddag 2 juni 2024 tijdens Nationale Inzegeningdienst ingezegend in het ambt van diaken-pionier.
- Diaken met bijzondere opdracht, Stephen Pitt, werd op zondagmiddag 2 juni 2024 tijdens Nationale Inzegeningdienst ingezegend in het ambt van predikant.

Zoals gebruikelijk bevinden alle nieuwbenoemde predikanten van buiten de VPKB zich in een twee jaar durende integratieperiode. Na positieve evaluatie kunnen zij daarna bevestigd worden.

c. Proponenten/Student-opdrachthouders

- Op 1 juni 2024 ving dhr. Pacôme Konseibo het 2de deel van zijn proponenterschap aan in de kerkgemeente te Courcelles.
- Dhr. Bernd Hirschfeldt zet het 2de deel van zijn proponenterschap door te Antwerpen-Noord.
- In maart 2024 ving dhr. Salvatore Manfredi een proponenterschap te Marcinelle aan.
- Met ingang van juli 2024, zou dhr. Michel Gazon mogen genieten van het statuut Late Roeping met toelating tot het proponenterschap.
- Dhr. Emmanuel Byiringiro is toegelaten op het proponenterschap te Bruxelles-Botanique.

d. Pensionering

- De dankdienst bij de pensionering van dominee Emile Carp, predikant van de VPKB-gemeente Waver, vond plaats op zondag 10 september 2023 in Limal.
- De dankdienst voor de pensionering van de predikant van de gemeente van Nijvel, ds. Jonathan Mbatso, vond plaats op zondag 16 september 2023 in Nijvel.
- Op zondag 17 september 2023 en in een eredienst in het kerkgebouw van de VPKB-gemeente te Leuven aanving, nam ds. Ernst Veen afscheid als dienstdoend predikant en ging met emeritaat.
- Op 26 november 2023 en na in meerdere VPKB-kerken gemeentepredikant te zijn geweest nam ds. Jean-Claude Diez te Mons afscheid van zijn actieve predikantschap en ging met emeritaat.
- Op 1 januari 2024 en na jarenlange en trouwe dienst ging ds. Samuel Tshiyoyo met emeritaat.

De Synodale Raad wenst bovenstaande predikanten een goede pensioentijd toe.

e. Overlijden

Tijdens de vernoemde verslagperiode waren er de volgende overlijdens te betreuren:

- Ds Dominee Hugh Robert Boudin overleed op 97-jarige leeftijd in Brussel op 24 juli 2023.
- De heer Ernst Vercruysse ging van ons heen op zaterdag 9 september 2023 en bereikte de leeftijd van 86 jaar.
- Ds. Léopold Schümmer, vader van ds. Bernard-Zoltán Schümmer, ging van ons heen op zondag 24 september 2024.
- Ds. Luc Flemal overleed op zaterdag 28 september 2023 op 71-jarige leeftijd.
- Ds. Georges Vanpoecke ging op zaterdag 2 december 2023 op 91-jarige leeftijd van ons heen.
- Ds. Marc Lenders overleed op 20 maart 2024.
- Ds. Stéphane Steffek ging van ons heen op 26 april 2024 op 92-jarige leeftijd.

2.6.2. Synodale Raad – Coördinaties – Bezinning en Dialoog

2.6.2.1. Synodale Raad – Coördinaties – Bezinning en Dialoog – Interkerkelijke Werkgroep Oecumenische Relaties

Ook in de verslagperiode kwam de interkerkelijke Werkgroep Oecumenische Relaties 7 keer samen met als doel de deelnemers te brengen tot persoonlijke theologische verdieping door samen teksten te lezen uit de oecumenische beweging of uit verschillende theologische tradities. De groep is momenteel op zoek naar enkele VPKB'ers (predikanten en niet-predikanten).

2.6.3. Synodale Raad – Coördinaties – Kerk en Wereld

2.6.3.1. Synodale Raad – Coördinaties – Kerk en Wereld – Samenwerkingsovereenkomst Protestantse Solidariteit

Na meerdere gesprekken werd tegen het einde van de verslagperiode een formele samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de VPKB (Commissie Kerk en Wereld) en Protestantse Solidariteit vzw., dit om krachtiger en op gecoördineerde wijze ten dienste te staan van hulp- en ontwikkelingsprojecten en samen te participeren in sociale, educatieve en medische initiatieven voor, in en aan ontwikkelingslanden en noodhulp te verlenen aan hulpbehoevende personen, instellingen en bevolkingsgroepen.

2.6.4. Synodale Raad – Coördinaties – Administratie en Financiën

2.6.4.1. Synodale Raad – Coördinaties – Administratie en Financiën – Preventie misbruik in de kerk

De vierdelige documentaire 'Godvergeten' die in september 2023 te zien was op VRT CANVAS en handelt over het seksueel misbruik van Rooms-katholieke paters en priesters in Vlaanderen, heeft veel losgemaakt en bracht de Synodale Raad ertoe zich kritisch te bezinnen op de vraag hoe veilig onze VPKB is.

Er is al sinds vele jaren een VPKB-Meldpunt, dat wordt bemenst door een drietal bekwame personen. Het is een meldpunt met een heel brede actieradius (naast seksueel misbruik ook huiselijk geweld, machtsmisbruik, misbruik van vertrouwen enz.) waar uiterst zelden een beroep op wordt gedaan. In het volle besef dat dit niet automatisch als een volkomen geruststelling moet worden opgevat, lijkt dit toch een vertrouwenwekkend gegeven te zijn.

In 2023 verscheen er een Franstalige-Nederlandstalige VPKB-folder over Misbruik in de Kerk. Een Duitstalige-Engelstalige versie ervan is in de maak.

Vermeldenswaard is ook dat de voorzitter van de Synodale Raad in gesprek is met de Evangelische Kirche im Rheinland (EKiR) over een Duitstalig Meldpunt voor de Duitstalige kant van onze VPKB.

De Synodale Raad heeft de indruk dat de huidige opzet goed functioneert, mede gegeven de schaalgrootte van onze Kerk en meent dat het op dit moment niet nodig is om onze hele aanpak te herorganiseren. Wij blijven echter open voor suggesties.

2.6.4.2. Synodale Raad – Coördinaties – Administratie en Financiën – Archivering, verzoeken om subsidiëring

Het in oktober 2019 ingehuldigde Protestants Archiefcentrum Boudin-Willems is iets om fier op te zijn. Ook in de verslagperiode vervolgden de archivariissen hun noeste arbeid, waarvoor wij op twee manieren proberen subsidie te verkrijgen.

Allereerst door op internationaal niveau gericht jaarlijks een zestal organisaties aan te schrijven, telkens met aanduiding van een nog volgens de regels der kunst te klasseren aantal meters archiefmateriaal dat qua inhoud een directe band heeft met de aangeschreven organisatie. Dat leidde tot nu toe jaarlijks tot de ontvangst van een bedrag van € 10.000.

Daarnaast werd een dossier opgesteld voor de Franse Gemeenschap, met het verzoek om een halftijds bezoldigde functie toe te kennen aan het beheer van ons Protestants Archiefcentrum.

2.6.4.3. Synodale Raad – Coördinaties – Administratie en Financiën

– Artikel 10.5 – Pensioencomplement predikanten

Artikel 10.5 van onze Kerkorde beschrijft het voorwaardelijke recht van gepensioneerde predikanten die een lager pensioenbedrag ontvangen dan het bedrag waarop zij recht zouden hebben indien zij gedurende hun gehele loopbaan benoemd zouden zijn geweest op een post van eerste predikant, om van de VPKB een aanvullend pensioen te ontvangen dat dit verschil compenseert.

We zullen dit systeem moeten afschaffen. Er stellen zich enkele ernstige problemen, waaronder het feit dat er hiervoor tot nu toe geen enkel budget werd voorzien.

Op lange termijn zal deze situatie zich vanzelf oplossen. Door de benoemingen aan 150% ontvangen alle predikanten een jaarsalaris ter hoogte van dat van eerste predikant, wat eveneens de pensioenopbouw en -rechten voor iedereen gelijktrekt.

Op korte termijn moeten we een goede overgangsregeling vinden voor personen die door het afschaffen van Art. 10.5 uit de boot zouden vallen. Uiteraard willen en behoren we als kerk al onze toezeggingen en verplichtingen na te komen.

VOORSTEL VAN BESLUIT

De Synodevergadering 2024 besluit het in Artikel 10.5 van onze Kerkorde beschreven voorwaardelijke recht van gepensioneerde predikanten om van de VPKB een aanvullend pensioen te ontvangen, af te schaffen.

Zij draagt de Synodale Raad op om een goede overgangsregeling te treffen en ervoor te zorgen dat wij als kerk al onze toezeggingen en verplichtingen nakomen.

2.6.4.4. Synodale Raad – Coördinaties – Administratie en Financiën – Kort woordje over de financiën

Het is helaas geen verrassing dat het tekort over 2023 te wijten is aan ontbrekende bijdragen van de districten.

Dat het al jaren zo is dat de zgn. ‘cibels’ achterblijven bij het afgesproken bedrag, ontslaat niemand van de plicht te werken aan een mentaliteitsverandering. Onze financiële afhankelijkheid van de burgerlijke overheden is groot en heren der laat de vrijgevigheid veel te wensen over. Bijkomend probleem is dat sommige kerkgemeenten zelf hun geldelijk te steunen doelen wensen te bepalen. Dat is prima, zolang dat niet ten koste gaat van hun bijdrage aan het nationale kerkverband.

De nationale penningmeester berekent de lastenverdeling onder de zes districten, de verdeelsleutel per lokale kerkgemeente wordt echter opgemaakt door elk van de districten zelf.

We kunnen het ons eenvoudigweg niet veroorloven om al te zeer te blijven interen op onze reserves.

In de districten waarin de burgerlijke overheden bereid zijn om (tenminste gedeeltelijk) tussen te komen in geval van tekorten, is het van groot belang dat er transparantie is over waar de cibels toe dient, m.n. over de werkingskosten (overhead), d.w.z. alle kosten die de VPKB maakt om de VPKB draaiende te kunnen houden.

2.6.4.5. Synodale Raad – Coördinatie – Administratie en Financiën **– Procedure verkiezing nieuwe voorzit(s)ter Synodale Raad 2026-2029**

Aangezien in het voorjaar 2024 de Coördinatie Administratie en Financiën een Nederlandstalig Coördinator ontbeerde en de Franstalige Coördinator aankondigde in oktober op pensioen te gaan en ons land te verlaten, benaderde de Synodale Raad aan beide zijden van de taalgrens diverse personen met de vraag om ad-interim deze functie op te willen nemen. Tot de opdracht van de Coördinatoren behoort immers het coördineren van de *Werkgroep verkiezing van de voorzitter*. En deze werkgroep, gevormd door de zes districtsvoorzitters en de beide vicevoorzitters van de Synodale Raad (en de beide coördinatoren, zonder stemrecht) is kerkordelijk gebonden aan een strenge reglementering met een strak aan te houden schema.

Begin juni kon de Synodale Raad met blijdschap de districtsvoorzitters melden dat twee aangezochte personen zich bereid hadden verklaard om benoemd te worden als ad interim-coördinator Administratie en Financiën, nl. ds. Yolande Bolsenbroek (FR) en ds. Bert Dicou (NL), die wij beiden zeer erkentelijk zijn.

Om het hele proces (september 2024 - mei 2025) in goede banen te leiden zijn er echter niet alleen twee coördinatoren nodig maar moet ook de continuïteit gewaarborgd worden. Om die reden informeerde de Synodale Raad de districtsvoorzitters ervan dat beide ad interim-coördinatoren het hele proces (september 2024 - mei 2025) zullen begeleiden tot en met de verkiezing van een nieuwe voorzit(s)ter in mei 2025, en dit ongeacht of en wie er eventueel a.s. november op de Synodevergadering ter verkiezing wordt/worden voorgedragen als Coördinator(en) Administratie en Financiën 2025-2028.

3. ADMINISTRATIEVE RAAD VOOR DE PROTESTANTS-EVANGELISCHE EREDIENST

3.1. ARPEE – Algemeen

Het verheugt de Synodale Raad te kunnen melden dat de verstandhouding tussen de Federale Synode (FS) en de VPKB prima is en er binnen en buiten de Centrale Raad goed wordt samengewerkt door de beide covoorzitters. En dat is en blijft nodig. Dat geldt evenzeer voor het zeer regelmatige overleg tussen alle hoofden van de erkende erediensten. Immers, in de verslagperiode zette de politieke tendens van de afgelopen jaren zich voort en was er een grote neiging om religie te problematiseren. Dit gebeurde en gebeurt zowel door de diverse Gewestregeringen als door de Federale overheid.

3.2. ARPEE – Tienjaarlijkse evaluatie

Toen de ARPEE in 2003 werd opgericht, werd besloten dat er elke tien jaar een evaluatie zou gebeuren. Daar de evaluatie van 2013 eigenlijk neerkwam op een grondige herziening van de statuten, werd de keus gemaakt om voor de evaluatie in 2023 niet zozeer de statuten maar het functioneren (de 'werking') onder de loep te nemen. Daartoe werden ook de diverse commissies geraadpleegd. Er werden geen grote negatieve ontdekkingen gedaan. Wel zijn een aantal ARPEE-commissies onderbemand, waarbij echter meteen de vraag gesteld moet worden of bij bepaalde commissies het vereiste aantal leden niet naar omlaag kan.

3.3. ARPEE - Commissies

Zoals gebruikelijk werden de ARPEE-commissies op toerbeurt ontvangen voor een onderhoud met de voltallige Centrale Raad. Opmerkelijk is dat er vooral aan Nederlandstalige zijde hardnekkige vacatures zijn. Ondanks herhaalde oproepen langs diverse kanalen is er zowel in het Comité Protestants-Evangelisch GodsdienstOnderwijs (PEGO) als de Nederlandstalige Commissie Ziekenhuizen en de Nederlandstalige Commissie Gesloten instellingen al geruime tijd een lege stoel.

VOORSTEL VAN BESLUIT

De Synodevergadering 2024 neemt akte van bovenstaand document en dankt de Synodale Raad voor het verrichte werk.